บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับพุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้ภาครัฐทำหน้าที่อุปถัมภ์คุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ส่งเสริมการเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมทางศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิตในภาคประชาชนให้บุคคลมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ พิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ ที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพคนไทยให้สามารถเผชิญความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม และการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลายภายใต้กระแสโลกาภิวัฒน์ ซึ่งส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยมให้ความสำคัญกับศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ดีงามลดลง ดังนั้นรัฐบาลจึงมีนโยบายในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาบทบาทของสถาบันหลักทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคน สร้างค่านิยมให้คนไทยภูมิใจในวัฒนธรรมไทยและยอมรับความแตกต่างของความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ลดปัญหาความขัดแย้งทางความคิด และสร้างความเป็นเอกภาพในสังคม สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวัฒนธรรมร่วมกับประชาคมโลก โดยเฉพาะประชาคมอาเซียนให้เกิดการไหลเวียนทางวัฒนธรรมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร

เพื่อให้การอุปถัมภ์คุ้มครองศาสนาและรวมพลังขับเคลื่อนนำหลักธรรมทางศาสนาไปพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม จึงน้อมนำกระแสพระราชดำรัส **“ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”** ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแนวทางจัดทำแผนการดำเนินงาน **“ส่งเสริมคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพและมุ่งผลสัมฤทธิ์”** เพื่อให้ประชาชน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในทุกระดับมีคุณธรรมจริยธรรม และประชาชน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ เป้าหมาย และปัจจัยแห่งความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาคุณธรรมฯ ไปสู่ประชาชน ดังนี้

๑. วิสัยทัศน์

นำหลักธรรม เสริมภูมิคุ้มกัน สานสัมพันธ์ศาสนา สร้างคนดีสู่สังคม

๒. พันธกิจ

๑) ปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม

๒) ส่งเสริมและสานสัมพันธ์กิจกรรมทางศาสนา

๓) ส่งเสริมศาสนิกชนทุกศาสนาให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๔) สนองงานพระราชพิธี พระราชกุศล รัฐพิธี และศาสนพิธี

๓. ยุทธศาสตร์

๑) ส่งเสริมการเรียนรู้และสืบทอดพระราชพิธี พระราชกุศล รัฐพิธี และศาสนพิธีที่ถูกต้องไว้เป็นมรดกทางภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมดำรงอยู่คู่สังคมไทย

๒) สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมทางศาสนาสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

๓) ส่งเสริมศาสนิกชนทุกศาสนาให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๔) พัฒนาสร้างศักยภาพการบริหารจัดการด้านศาสนา

๔. เป้าประสงค์การดำเนินงานของยุทธศาสตร์

๑) เสริมสร้างแนวทางและเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการศาสนา นำแผน “การส่งเสริมคุณธรรม” ไปสู่ประชาชน

๒) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนเคารพนับถืออย่างถูกต้อง พร้อมทั้งนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างต่อเนื่อง

๓) สร้างภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง ในการนำหลักธรรมคำสอนทางศาสนาและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันของศาสนิกชนทุกศาสนาเพื่อความสมานฉันท์และสันติสุขของสังคม

๕. เป้าหมายของการดำเนินการ

๑) ประชาชนมีความเข้าใจและนำหลักคำสอนทางศาสนาไปปฏิบัติได้อย่างมีความสุขในการดำรงชีวิต

๒) งานพระราชพิธี พระราชกุศล รัฐพิธี และศาสนพิธี ถูกต้องตามพระราชประเพณีและสมพระเกียรติ

๓) ศาสนสถานได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศาสนา และส่งเสริมคุณธรรมของชุมชน

๔) กรมการศาสนา องค์การศาสนาและเครือข่าย มีศักยภาพในการนำหลักคำสอนทางศาสนาไปสู่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

๕) ศาสนิกชนทุกศาสนาอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุขและความสมานฉันท์

๖) ระบบการบริหารจัดการศาสนาภายในองค์กรและเครือข่าย ได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

๖. กลยุทธ์และแผนการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการเรียนรู้และสืบทอดพระราชพิธี พระราชกุศล รัฐพิธี และศาสนพิธีที่ถูกต้องไว้เป็นมรดกทางภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมดำรงอยู่คู่สังคมไทย
เป้าประสงค์การดำเนินงานของยุทธศาสตร์

เป้าประสงค์หลัก

งานพระราชพิธี พระราชกุศล รัฐพิธี และศาสนพิธี ได้รับการอนุรักษ์สืบทอดเป็นมรดกทางภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ และเกิดการศึกษาเรียนรู้อย่างถูกต้อง

เป้าประสงค์รอง

๑) การปฏิบัติงานพระราชพิธี พระราชกุศล รัฐพิธี และศาสนพิธี ถูกต้องตามโบราณราชประเพณีและสมพระเกียรติ

๒) มีเครือข่ายการปฏิบัติศาสนพิธีที่ถูกต้องตามประเพณีโบราณเพิ่มขึ้นทั่วประเทศ

๓) งานด้านศาสนาได้รับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

๑) การสนองงานพระราชพิธี การบำเพ็ญพระราชกุศล รัฐพิธี และศาสนพิธีให้สมพระเกียรติตามโบราณราชประเพณี

๒) ส่งเสริมการเรียนรู้ศาสนพิธีและการสืบทอดพิธีกรรมให้ถูกต้องตามหลักทางพระพุทธศาสนา

๓) พัฒนาสมรรถนะผู้ปฏิบัติงานศาสนพิธีให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อการปฏิบัติรับสนองงานพระราชพิธี พระราชกุศล รัฐพิธี และศาสนพิธีถูกต้องตามโบราณราชประเพณีและสมพระเกียรติ

๒) เพื่อให้การปฏิบัติศาสนพิธีของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเป็นไปอย่างถูกต้องและมีมาตรฐานเดียวกัน

๓) เพื่อสร้างเครือข่ายศาสนพิธีสนับสนุนการปฏิบัติงานกรมการศาสนาในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเหมาะสม

๔) เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านศาสนาและเพิ่มสรรถนะการปฏิบัติศาสนพิธีแก่ผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติงานศาสนพิธี

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ปฏิบัติรับสนองงานพระราชพิธี พระราชกุศล รัฐพิธี และศาสนพิธีให้มีความถูกต้องตามโบราณราชประเพณีและสมพระเกียรติ

๒) จัดอบรมเชิงปฏิบัติข้าราชการกรมการศาสนา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ศาสนพิธีกรปีละ ๒ ครั้ง เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานและเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงาน

๓) ถอดบทเรียนผู้ทรงคุณวุฒิ/รวบรวมองค์ความรู้การปฏิบัติงานด้านศาสนพิธีและจัดทำเป็นฐานข้อมูล/คู่มือหลักสูตร การปฏิบัติงานด้านศาสนพิธีกร

๔) รวบรวมองค์ความรู้ด้านศาสนพิธีทางศาสนาพุทธและศาสนาอื่น พร้อมทั้งจัดพิมพ์เป็นหนังสือเผยแพร่แก่องค์กร เครือข่ายและประชาชนที่สนใจ

๕) พัฒนาระบบเผยแพร่องค์ความรู้ด้านพระราชพิธี พระราชกุศล รัฐพิธี และศาสนพิธีผ่านระบบ e-learning แก่เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา เครือข่ายและประชาชนที่สนใจ เช่น โครงการจัดทำระบบการเรียนรู้งานศาสนพิธีผ่านระบบสารสนเทศกรมการศาสนา

๖) จัดทำคู่มือและหลักเกณฑ์การคัดเลือกเครือข่าย/บุคคลแกนนำที่เผยแพร่องค์ความรู้ด้านศาสนพิธีแก่ชุมชน/สังคมระดับดีเด่นตั้งแต่ระดับชุมชน ระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับประเทศ เผยแพร่ไปยังจังหวัด เพื่อเป็นแนวทางในการคัดเลือก

๗) จัดอบรมเผยแพร่องค์ความรู้เรื่อง “ศาสนพิธี” แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด เจ้าหน้าที่เขตพื้นที่การศึกษา ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ/เอกชนและองค์กรเครือข่ายในพื้นที่ให้มีความรู้เพื่อนำไปเผยแพร่ปรับใช้ในการปฏิบัติงานศาสนพิธีประกอบด้วยโครงการส่งเสริมการเรียนรู้งานศาสนพิธี โครงการอุดหนุนการฝึกหัดนักสวดพระมหาชาติคำหลวง และโครงการส่งเสริมผู้สืบทอดเพื่อทำหน้าที่ปฏิบัติงานพิธี

๘) ส่งเสริมสนับสนุนให้เครือข่ายแกนนำที่ผ่านการอบรมศาสนพิธีกรในจังหวัดจัดอบรมศาสนพิธีกรขยายผลสู่ประชาชน เช่น การให้ความรู้การปฏิบัติศาสนพิธีกรแก่บุคคลในครอบครัว/การจัดอบรมศาสนพิธีกรแก่ผู้ร่วมงานในองค์กร/การอบรมศาสนพิธีแก่บุคคลหรือองค์กรในชุมชน

๙) ประกวดเครือข่าย/บุคคลแกนนำที่เผยแพร่องค์ความรู้ด้านศาสนพิธีแก่ชุมชน/สังคมระดับดีเด่นระดับชุมชน ระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมทางศาสนาสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

เป้าประสงค์การดำเนินงานของยุทธศาสตร์

เป้าประสงค์หลัก

ประชาชนปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาได้อย่างเหมาะสมในการดำรงชีวิต

เป้าประสงค์รอง

๑) ส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนาไปสู่ประชาชน ทั้งระดับบุคคลและระดับองค์กร

๒) สนับสนุนซ่อมแซมศาสนสถานให้มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ที่จะใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ/แหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่ศาสนิกชน

๓) พัฒนาวัตกรรม ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม เช่น โครงการจัดทำสื่อธรรมเชิงสร้างสรรค์

๔) ประสานความร่วมมือกับองค์กรภาคีเครือข่ายทางศาสนาขับเคลื่อนนำหลักธรรมไปสู่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงการองค์การและหน่วยเผยแพร่ทางพระพุทธศาสนา

๕) รวมพลังเครือข่ายส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบงานอนุรักษ์ สืบทอด ศาสนาและดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

เป้าหมาย

๑) ศาสนสถานได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศาสนาและศูนย์กลางการส่งเสริมคุณธรรมของชุมชน

๒) ประชาชนปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนทางศาสนาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและมีความสุขในการดำรงชีวิต

๓) เกิดการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานนำหลักธรรมคำสอนทางศาสนา ระหว่างกรมการศาสนา องค์การศาสนาและองค์กรเครือข่ายอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ ๑

ส่งเสริมให้วัด/ศาสนสถานเป็นแหล่งการเรียนรู้ทางด้านศาสนาและส่งเสริมคุณธรรมแก่คนในชุมชน

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อพัฒนาศาสนสถานให้มั่นคงแข็งแรงสามารถเป็นศูนย์กลางพัฒนาจิตใจและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณ การบริหารจัดการ และเข้าร่วมทำกิจกรรม

๒) เพื่อพัฒนาศาสนสถานเป็นแกนกลางของความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน สังคมในการศึกษาหลักธรรม อบรมคุณธรรมจริยธรรม และนำหลักธรรมไปสู่วิถีชีวิต

๓) เพื่อพัฒนาศาสนสถานให้สะอาด ร่มเย็นเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเป็นแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

๑) กรมการศาสนาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการบูรณศาสนสถานพร้อมทั้งมีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมสืบทอดศาสนาและอนุรักษ์ศาสนสถานเพื่อดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของชุมชน เช่น โครงการบูรณศาสนสถานทางศาสนาอื่น

๒) กรมการศาสนาได้จัดโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของศาสนสถาน เช่น โครงการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ ๒

นำหลักศาสนธรรมเทิดทูนสถาบันชาติ สถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมสร้างความเข้มแข็งของสังคมไทย

วัตถุประสงค์

เพื่อแสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของคนไทย

แนวทางการดำเนินงาน

๑) การน้อมนำกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ มาเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เช่น โครงการบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุสามเณรและบวชศีลจาริณี โครงการจัดงานเฉลิมพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ฯลฯ

๒) ส่งเสริมสนับสนุนหรือดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา วันสำคัญของชาติ และวันสำคัญทางสถาบันพระมหากษัตริย์ อาทิ เช่น วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันมาฆบูชา วันรัฐธรรมนูญ วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ ๓

ส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการนำหลักธรรมทางศาสนามาพัฒนาศีลธรรมคุณธรรมแก่เด็ก เยาวชน และประชาชน

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อพัฒนากระบวนการเผยแพร่/ถ่ายทอดหลักธรรมคำสอนทางศาสนาที่มีประสิทธิภาพที่ง่ายต่อการเรียนรู้และเข้าใจในรูปแบบที่หลากหลาย

๒) เพื่อประสานความร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายในการเผยแพร่หลักธรรมทางศาสนาสู่ประชาชนทุกระดับ

แนวทางการดำเนินงาน

๑) กรมการศาสนาได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยแบ่งประชาชน กลุ่มเป้าหมายออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

(๑) กลุ่มเด็ก เยาวชน ได้แก่ โครงการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ โครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน โครงการประกวดบรรยายธรรมฯลฯ

(๒) กลุ่มข้าราชการของรัฐ เช่น โครงการเมืองไทยเมืองคนดี เป็นต้น

(๓) กลุ่มประชาชน ได้แก่ โครงการยกย่องผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา โครงการสนับสนุนกิจการฮัจย์ โครงการส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในเทศกาลวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษา

๒) สนับสนุนการผลิตหนังสือ ตำราทางวิชาการ และประกวดสื่อส่งเสริมคุณธรรมในรูปแบบที่หลากหลาย โดยประชาสัมพันธ์ให้สถาบันการศึกษา ภาคเอกชนส่งผลงานเข้าประกวด เพื่อพัฒนารูปแบบ/เทคนิคการเผยแพร่สื่อให้มีความหลากหลายและเป็นที่สนใจแก่กลุ่มเป้าหมาย เช่น การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเนื่องในเทศกาลวันวิสาหบูชา เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ ๔

ส่งเสริมความเข้มแข็งแก่องค์กรเครือข่าย

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อประสานความร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายในการเผยแผ่หลักธรรมทางศาสนาสู่ประชาชนทุกระดับแนวทางการดำเนินงาน

๒) การสนับสนุนงบประมาณให้องค์กรเครือข่ายทางศาสนาขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมนำหลักธรรมคำสอนทางศาสนาไปสู่ประชาชนทุกระดับ เช่น โครงการอุดหนุนองค์การและหน่วยเผยแพร่พุทธศาสนา โครงการอุดหนุนองค์การและจัดกิจกรรมทางศาสนาอื่น โครงการลานบุญลานปัญญา ฯลฯ

กลยุทธ์ที่ ๕

การปฏิบัติงานภายใต้พระราชบัญญัติและกฎหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์

เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติและส่งเสริมการดำเนินงานกิจการฮัจย์

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ อาทิ เช่น การจัดประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรม ประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรม, จัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการส่งเสริมคุณธรรมกลุ่มเป้าหมายระดับต่าง ๆ เป็นต้น

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานกิจการฮัจย์ อาทิ เช่น ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย, ประชุมอนุกรรมการ, อบรมเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกและเจ้าหน้าที่หน่วยพยาบาลไทยนำคณะผู้แทนฮัจย์ไทยเดินทางไปประชุมทางซาอุดีอาระเบีย และอบรมผู้นำกลุ่มประกอบพิธีฮัจย์ เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ ๖

รณรงค์ส่งเสริมการเผยแพร่หลักธรรมทางศาสนาผ่านสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและวิธีการที่หลากหลาย

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากลไกการขับเคลื่อนหลักธรรมทางศาสนาสู่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

แนวทางการดำเนินงาน

สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานเผยแผ่หลักธรรมทางศาสนาผ่านสื่อสร้างสรรค์ อาทิ เช่น โครงการผลิตภาพยนตร์ธรรมะเรื่องสั้น โครงการผลิตสื่อธรรมะเชิงสร้างสรรค์ โครงการเมืองไทยเมืองคนดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมศาสนิกชนทุกศาสนาให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

เป้าประสงค์การดำเนินงานของยุทธศาสตร์

เสริมสร้างพันธมิตรและขยายเครือข่ายนำหลักธรรมคำสอนทางศาสนาไปสู่ประชาชนให้ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนาและเสริมสร้างความสมานฉันท์ของศาสนิกชน

เป้าประสงค์หลัก

ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน

เป้าประสงค์รอง

๑) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างองค์การศาสนาและศาสนิกชน

๒) มีการขยายเครือข่ายศาสนิกสัมพันธ์ระดับต่าง ๆ สู่ชุมชน

๓) เชื่อมโยงภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนร่วมกันจัดกิจกรรมส่งความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนาไปสู่ประชาชน

๔) มีการพัฒนานวัตกรรมการส่งเสริมความสมานฉันท์แก่คนในสังคม

กลยุทธ์

๑) ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนาและสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชน

๒) ประสานเชื่อมโยงสถาบันศาสนา สถาบันทางสังคมและเครือข่ายทางศาสนา ร่วมสร้างสังคมคุณธรรมและสมานฉันท์

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อให้ผู้นำศาสนา องค์การศาสนาและเครือข่ายต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมดำเนินนำหลักธรรมคำสอนทางศาสนาไปบูรณาการในโครงการ/กิจกรรมทางศาสนาและงานศาสนิกสัมพันธ์ไปสู่ประชาชนทุกระดับ

๒) เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนา และศาสนิกชน

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ส่งเสริมงานศาสนิกสัมพันธ์เพื่อสานสัมพันธ์ทางศาสนา

๒) จัดงานเฉลิมพระเกียรติเสริมสร้างความสมานฉันท์แก่คนในชาติ

๓) ส่งเสริมขยายเครือข่ายการจัดอบรมค่ายเยาวชนสมานฉันท์ในทุกระดับตั้งแต่จังหวัด ตำบล อำเภอ หมู่บ้านและชุมชน

๔) พัฒนาระบบฐานข้อมูลทางศาสนาให้ทันสมัยเป็นแหล่งเรียนรู้เผยแพร่หลักธรรมคำสอนทางศาสนา/เผยแพร่กิจกรรมสานสัมพันธ์ทางศาสนาผ่านสื่อที่หลากหลาย เช่น ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ทางศาสนาผ่านระบบสารสนเทศ (e-library)

๕) ขยายเครือข่ายการดำเนินงานศาสนิกสัมพันธ์ไปสู่ระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ชุมชนโดยมอบหมายให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดและคณะกรรมการศาสนิกสัมพันธ์จังหวัดแบ่งหน้าที่หรือร่วมกันส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน ศาสนิกสัมพันธ์ระดับพื้นที่หน่วยย่อย รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงาน

๖) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการศาสนิกสัมพันธ์ระดับชาติเพื่อเชื่อมโยงการดำเนินงานร่วมกับคณะกรรมการศาสนิกสัมพันธ์ระดับต่าง ๆ

๗) เชื่อมโยงเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนทุกระดับร่วมกันดำเนินกิจกรรมส่งความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนาไปสู่ประชาชน เช่น โครงการจัดกิจกรรมทางศาสนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ตอบปัญหาทางศาสนาแก่เยาวชน/นักจัดรายการเยาวชนอาสาสืบสานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม) โครงการศาสนิกสัมพันธ์จังหวัดชายแดนใต้ โครงการพัฒนาบุคลากรทางศาสนาชายแดนภาคใต้ และโครงการค่ายเยาวชนสมานฉันท์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาสร้างศักยภาพการบริหารจัดการด้านศาสนา

เป้าประสงค์การดำเนินงานของยุทธศาสตร์

เป้าประสงค์หลัก

สร้างทิศทางและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศาสนาเพื่อนำแผน “การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่มีประสิทธิภาพและมุ่งผลสัมฤทธิ์” ไปสู่ประชาชน

เป้าประสงค์รอง

๑) ระบบบริหารจัดการศาสนาภายในองค์กรและเครือข่ายได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ

๒) เกิดการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานนำหลักธรรมคำสอนทางศาสนา ระหว่างกรมการศาสนา องค์การศาสนาและองค์กรเครือข่ายอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

กลยุทธ์ ที่ ๑

พัฒนาระบบการบริหารจัดงานด้านศาสนาของกรมการศาสนาและเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อให้หน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายและบุคลากรทางศาสนามีการบริหารจัดการงานศาสนาที่ประสิทธิภาพและมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานอย่างมีคุณภาพ

๒) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบบริหารจัดการศาสนาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

๓) เพื่อส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยทางด้านศาสนาและสามารถนำผลการวิจัยมาปรับใช้ในการพัฒนางานศาสนาและพัฒนาการบริหารจัดการขององค์กร

๔) เพื่อพัฒนาระบบการติดตามประเมินโครงการ/กิจกรรมของกรมการศาสนาให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

๑) เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการองค์กร

(๑) การปรับปรุงรูปแบบ เทคนิควิธีการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ

(๒) การปรับกระบวนทัศน์วัฒนธรรมและค่านิยมในการปฏิบัติราชการ

๒) สร้างระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีความเป็นธรรม โปร่งใส และเสริมสร้างคุณภาพชีวิต

๓) ปรับปรุงระเบียบข้อกฎหมายที่ส่งเสริมการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ

๔) ส่งเสริมการศึกษาวิจัยงานด้านศาสนา

๕) พัฒนาระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย

๑) พัฒนาระบบการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมแบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์

(๒) สร้างระบบฐานข้อมูลด้านศาสนา

แนวทางการดำเนินงาน

๑) เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการองค์กร

(๑) กำหนด วัฒนธรรมองค์กร พร้อมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กรแก่บุคลากรกรมการศาสนา เพื่อนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

(๒) พัฒนาวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

(๓) ปรับเปลี่ยนตำแหน่งการบริหารงานผู้บริหารภายในองค์กรเพื่อพัฒนาศักยภาพเพิ่มทักษะการบริหารจัดการงานด้านศาสนาแก่ผู้บริหารและยังเป็นการส่งเสริมการพัฒนาองค์กร

(๔) พัฒนาระบบติดตามประเมินผลลดความเสี่ยงการบริหารจัดการโครงการเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ผลการดำเนินงาน เช่น การจัดทำแบบประเมินรายโครงการของกรมการศาสนาทุกโครงการ การตั้งคณะทำงานติดตามประเมินผลประกอบด้วยเจ้าหน้าที่กรมการศาสนาและบุคคลภายนอกเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมติดตาม ตรวจสอบผลปฏิบัติงานของกรมการศาสนา การออกตรวจติดตามประเมินผลโครงการ/กิจกรรมของกรมการศาสนาปีละ ๑ ครั้ง และจัดทำรายงานประจำปีเผยแพร่ผลการดำเนินงานไปยังเครือข่ายต่าง ๆ

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนางานศาสนา โดยนำผลการศึกษาวิจัยมาพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานด้านศาสนาของกรมการศาสนา/นำผลงานวิจัยมาประกอบในการวางแผนการดำเนินงานของกรมการศาสนา และนำผลการวิจัยมาแก้ไขปัญหาหรือตอบปัญหาให้แก่สังคม

(๖) ปรับปรุงระบบข้อกฎหมายที่ส่งเสริมการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ

๒) พัฒนาคุณภาพชีวิตบุคลากรกรมการศาสนา

(๑) จัดทำแผนพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างเป็นระบบทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว

(๒) ส่งเสริมพัฒนาทักษะการถอดบทเรียนในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากร

(๓) พัฒนาคุณภาพชีพวิตบุคลากรกรมการศาสนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

๓) พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมการศาสนา

(๑) พัฒนาระบบเผยแพร่ผลการดำเนินงานของกรมการศาสนา และเพิ่มช่องทางการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผ่านระบบสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูลวิชาการทางศาสนาที่ได้มาตรฐานสนองความต้องการของประชาชนที่เข้ามารับบริการ ผ่านระบบสารสนเทศที่ทันสมัย

(๒) พัฒนาระบบการรายงานผล/การติดตามประเมินผลการดำเนินการดำเนินงานกรมการศาสนาผ่านระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพความคุ้มค่าในการปฏิบัติงานและเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามผลการดำเนินงานกับเครือข่ายให้เกิดผลสัมฤทธิ์เพิ่มมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑) ความร่วมมือร่วมใจระหว่างผู้บริหารกรมการศาสนาและเจ้าหน้าที่ของกรมการศาสนา

๒) การได้รับการสนับสนุนจากองค์กรของรัฐ ภาคเอกชน และองค์กรเครือข่าย

๓) อุปกรณ์เครื่องมือสนับสนุนการดำเนินงานพร้อมเพรียงและทันสมัย

๔) การสื่อสารและการประสานงานที่ชัดเจนและรวดเร็ว

๕) กรมการศาสนา องค์กรเครือข่ายมีบุลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการบริหารจัดการที่ดี

๖) การดำเนินงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการมีอุดมการณและเป้าหมายในการดำเนินงานที่แน่นอน

๗) ผู้ปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรเครือข่าย) มีความศรัทธาและมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานสูง พร้อมทั้งมีขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน

๘) การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของกรมการศาสนามีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

๙) ความร่วมมือในการดำเนินงานได้รับความยอมรับจากสังคม และประชาชน